

Johan Örjefelt, Stina Rautelin, Stefan Norrthon, Mikael Kallin och Nicolas Silfverskiöld medverkar i "Flickan och skulden" på Stockholms stadsteater, en föreställning som genomsyras av sex.
Foto: MATHIAS JOHANSSON/Stadsteatern

Sylvass pjäs om våldtäkt

RECENSION. Åsa Kalmérs mångfacetterade uppsättning av "Flickan och skulden" visar hur sammansatt problematiken kring våldtäkt faktiskt är.

Sex vill vi alla ha, men när blir det till ett av de mest förnedrande övergrepp man kan råka ut för? Var går gränsen mellan ja och nej?

"Om hon inte hade sett så föraktfullt på mig hade det inte hänt", hävdar en av förövarna. Att lägga skulden på kvinnan är inte bara vad hon själv ofta gör, utan även samhället. Katarina Wennstam skriver i sina två böcker om våldtäkt, som Jörgen Hjerdts dramatisering bygger på, att det inte är kvinnorna som av rädsla ska behöva begränsa sitt liv. Vi bör i stället fokusera på de våldtagande männen. Det är precis vad som också sker i "Flickan och skulden".

Vårt samhälle genomsyras av sex – så även denna föreställning, ända in i rättssalen. De kvinnliga förhørsledarna skrevar brett med benen framför sexförbrytaren, vars psyke de dissekerar. Varför våldtog han? Det vet han inte ens själv bakom alla bortförklaringar.

Åsa Kalmér närmar sig dansen med sin koreografiska regi, som är fyndig utan att kännas sökt. Hon prövar olika perspektiv, låter skådespelarna glida i och ur sina roller. Den som ena stunden spelar förövare kan i nästa agera polis. Titt som tätt vänder hon på begreppen. Våra fördomar blir synliga och invanda bilder ställs på huvudet. Som i Stina Rautelins hisnande förvandlingsnummer till en skrevkliande, uppblåst macho, mer lik apa än människa. En välfunnen bild av myten om mannens ohejdbara, djuriska sexualitet.

I andra akten, där föreställningen stramas åt, förvandlas publiken till rätten i domstolen. Här ges inga svar, det är i stället vi som får ta ställning. Och det är inte enkelt. Men det blir tydligt att förövaren någonstans är lika mycket offer som den våldtagna. Och att det oftast inte är några monster, utan vilsna tonårskillar och vanliga familjefäder som förgriper sig. Just därför kommer det så mycket närmare. Det här är nyansrik och sylvass teater, omöjlig att värja sig för.

BIRGITTA HAGLUND

Länkar:

[Stockholms stadsteater](#)

Flickan och skulden

Var: Stockholms Stadsteater

Av: Jörgen Hjerdt, efter Katarina Wennstams bok "Flickan och skulden".

Regi: Åsa Kalmér.

Med bl a: Iwa Boman, Lena B Eriksson, Peder Falk, Tobias Hjelm, Stefan Norrthon och Stina Rautelin.

Scenografi: Åsa Kalmér och Ann Bonander-Looft.

Visas: Till och med den 5 juni.